

Enw: William Griffiths
Dyddiad geni: 1788
Dyddiad marw: 1861
Rhiant: Mary Griffiths
Rhiant: Thomas Griffiths
Rhyw: Gwryw
Galwedigaeth: gweinidog gyda'r Methodistiaid Calфинаidd
Maes gweithgaredd: Crefydd
Awdur: Gomer Morgan Roberts

Ganwyd 21 Rhagfyr 1788 ym Mlaenbrwynen, Clydau, Sir Benfro, mab Thomas a Mary Griffiths. Gorfodwyd ef i ymuno â'r milisia yn 1807; yn ystod ei wasanaeth milwrol cafodd argraffiadau crefyddol ac ymunodd â'r Methodistiaid. Rhyddhawyd ef o'r fyddin a bu'n cadw ysgol am dymor yn ei blwyf genedigol. Dechreuodd bregethu ym Mwlch-y-groes yn 1814. Yn 1817, ar gais [arglwyddes Barham](#), anfonwyd ef gan y sasiwn yn genhadwr ymhlith trigolion Seisnig Browyr, Morgannwg. Ordeiniwyd ef yn sasiwn Llangeitho, 1824. Llafuriodd yn ddiwyd yn ei faes, ac er na bu'r berthynas rhyngddo â'r [arglwyddes Barham](#) yn hapus bob amser fe sefydlodd nifer o achosion crefyddol. Ef yw tad Methodistiaeth Browyr, ac ' Apostol Browyr ' y gelwir ef hyd heddiw. Bu farw yn Burry Green, 21 Gorffennaf 1861. Yr oedd yn frawd i [Samuel Griffiths](#), Horeb.

Awdur

Y Parchedig Gomer Morgan Roberts, (1904 - 1993)

Ffynonellau

Y Drysorfa, 1862, 241

Y Traethodydd, 1870, 176-93

W. Williams, *A memoir of the life and labours of the Rev. William Griffiths, Burry Green, Gower* (1863), 1863

gweler bellach ei hunan-gofiant, *Gower memories of William Griffiths* (Llandysul 1957), gol. Alicia Gower-Jones

Dolenni Ychwanegol

Wikidata: [Q20734625](#)

Dyddiad cyhoeddi: 1953

Hawlfraint Erthygl: <http://rightsstatements.org/page/InC/1.0/>

Mae'r Bywgraffiadur Cymreig yn cael ei ddarparu gan Lyfrgell Genedlaethol Cymru a Chanolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd Prifysgol Cymru. Mae ar gael am ddim ac nid yw'n derbyn cymorth grant. Byddai cyfraniad ariannol yn ein helpu i gynnal a gwella'r wefan er mwyn i ni fedru parhau i gydnabod Cymry sydd wedi gwneud cyfraniad nodedig i fywyd yng Nghymru a thu hwnt.

Ewch i'n [tudalen codi arian](#) am ragor o wybodaeth.

